

GESKA & ROBERT BREČEVIĆ/ PERFORMING PICTURES

Dubbelgångarna

Bas konsthall

3 december 2022 - 4 mars 2023, Bas konsthall, Bällstaågatan 18

JÄRFÄLLA

GESKA & ROBERT BREČEVIĆ/ PERFORMING PICTURES

Dubbelgångarna

Bas konsthall

3 december 2022 – 4 mars 2023.

Vernissage lördag 3 december kl 12 – 16.

Under den industriella revolutionen går konsten från att vara ett tillverkningsyrke bland andra till att bli ett upphöjt kall i sökandet efter autenticitet och originalitet. Det är nu de första litterära skildringarna av **Doppelgängers** ser dagens ljus. Romantikens dubbelgångare uttrycker en identitet i kris och utmanar människans självuppfattning i serietillverkningens tidsålder. Fixeringen vid att vara en unik individ har följt med ända in i vår tid. Att vara en kopia, eller ingen särskild, är den värsta (brist på) egenskap en modern människa kan uppvisa.

I utställningen **Dubbelgångarna** vänder konstnärerna på resonemanget. Repeatfunktionen – att kopiera och mångfaldiga – är den digitala teknikens mest utmärkande egenskap. Reproduktion behöver inte vara oförenlig med konst och konstverket kan ge utrymme för människans förmåga att spränga gränserna för tid och rum. Upprepandet blir till konst, det vill säga en handling som kräver färdighet och precision. Illusionen är inget annat än resultatet av noggranna förberedelser.

Genom att återkomponera verkligt existerande optiska illusioner med digital ”magi” anammar Geska & Robert Brečević (konstnärssduon Performing Pictures) i utställningen **Dubbelgångarna** illusionistens klassiska verktyg. Det finns en outtalad överenskommelse mellan illusionisterna (konstnärerna) och publiken om vad som ska ske under föreställningen. Alla är införstådda med att dubbelgångarna är resultatet av fingerfärdighet, vilseledning, riggad apparatur, speglar och andra tricks. Beträktaren går från att vilja tro på det som ögonen ser men som förnuftet säger är fel – till att vilja tro på att det som är fel i själva verket är rätt.

På grund av dess underliggande dolda mekanismer framställs illusionism ofta som en övning i manipulation och kontroll.

I Performing Pictures varsamma händer blir magi en praktik som handlar om omsorg, en form av relationalitet eller ömsesidigt förtroende, som inbegriper selektiv uppmärksamhet där frågor om makt och asymmetrier får ta plats.

Om konstnärerna

Performing Pictures består av Geska Helena Brečević (f. 1975) och Robert Brečević (f. 1971). Konstnärssduon rör sig fritt mellan olika uttryck: film/video, fotografi och skulpturala objekt. I deras verk komprimeras samtidighetens stilla-skeenden till punktavtryck av utsträckt ögonblick. Deras verk är ”bilder som uppträder” – ögonblicksbilder och stiliserade rörelseporträtt i filmform som upprättar ett spelrum mellan betraktare och bildskeende.

Välkommen till utställningen hälsar
Järfälla kultur/Järfälla kommun
Mats Ekberg, konsthallsansvarig,
mats.ekberg@jarfalla.se

Bas konsthall, Bällstaågatan 18, Barkarby.

Öppettider

Onsdag kl 12-17

Torsdag kl 12-19

Fredag kl 12-17

Lördag kl 12-16

Öppettiderna under jul- och nyårshelgen avviker från ordinarie öppettider. Se jarfalla.se/evenemang

JÄRFÄLLA

Verk i utställningen

Kaninfågeln - i miniatyr (2018, 2022)

Video mapping på bildutskrift

Genom tiderna har människan målat bilder på grottväggar, i tempel, på pergamentrullar, textil eller papper. Pigment har utvunnits från alla möjliga källor i naturen, såsom mineraler, krossade snäckskal eller mosade bladlös. Färgernas beständighet garanterar långlivade bilder. Projektioner å andra sidan är flyktiga föreställningar av ett föränderligt sken som vanligen reflekteras mot en slät, vit yta – ett tomt ark som återgår till att vara ett oskrivet blad då mörkret flyr och ljuset återuppstår.

Sammanstötningen mellan det ännu inte nedtecknade och det redan inpräntade var utgångspunkten för utvecklingen av en blandteknik som konstnärerna kallar för 'Moving Murals'. Utförandet förenar videoprojektion och målning som genom ett växelspel mellan genomskinlighet och opacitet framkallar illusionen av djup på en plan vägg med en platt bild.

Konstnärerna började arbeta med videoprojektioner på muralmålningar i Mexiko i samarbete med politiskt engagerade gatukonstnärer från delstaten Oaxaca 2016. De tog denna nyuppfunna praktik till Sverige, då de tillsammans med konstkollektivet Lapiztola gjorde en 7 meter hög muralmålning i Hagalund, Solna. Under två vintermånader animerades de jättelika bilderna på husfasadens tegelvägg av nattliga projektioner. Bilderna fick ett andra liv, ett mer hemligt kanske – gåtor som hör drömmarna till.

Figuren *Kaninfågeln* är hämtad ur konstnärsparets långfilm *Dreaming the Memories of Now*. De båda människogestalterna med djurhuvuden är hämtade ur lokala sägner om en trollpacka som byter huvuden på byborna då de sover.

Den Andre går igen (2022)

Interaktiv videoinstallation

Vad händer när den andre finns i ett annat rum, i en annan tid?

Man kan säga att fotomontagens historia är nästan lika lång som fotografiet självt. Ett exempel är Oscar Gustave Rejlanders *Two ways of life* från 1857 som består av 32 glasnegativ med lika många personer som sömlöst exponeras till en bild. Resultatet är fullständigt övertygande. Ganska snart blir dubbel- eller tripplexponeringar populära i så kallat spökfotografi.

Utförandet är inte lika skickligt, men så kan man tänka sig att just spöken är lite lätt genomskinliga. Frågan är om denna bild av vålnader kommer just från fototeknikens materiella egenheter?

Att dubbelexponera film är flitigt förekommande i den filmstil som går under benämningen tysk expressionistisk film. Under 1920-talet är berättelser om vålnader vanliga och filosofen Walter Benjamin gör iakttagelsen att filmen och fotografiet genom sina montage har lyckats popularisera det som måleriet genom kubism och expressionism inte förmådde kommunicera utanför avantgardet.

Kriget står för dörren, historiens ängel går baklänges in i framtiden samtidigt som hen blickar åter mot det förflutna, en oavbruten räckta katastrofer. Och människan är fascinerad av det som inte finns där – av vålnader, metafysiska begrepp och fejk news. Känns det igen?

Performing Pictures låter dig flytta in i ett dockhus i naturlig storlek. Inget av det är dock verkligt, eftersom verkligheten kanske ligger i en annan, mer flyktig värld.

Verfüpfungseffekt I - II (2020)

Videoinstallation

Verfüpfungseffekt är en djupdykning ner i kopior- nas förtrollade värld av jag-klyvning, där individen utgör sitt eget solsystem och för evigt kretsar kring sig själv. De sitter där alla fem jag:en vid bordet, och spelar synkroniserat spel med sig själva.

I sitt konstnärliga arbete dammar Performing Pictures gärna av obsoleta eller bortglömda tekniker—förutsatt att de utgör något mer än enbart ett verktyg eller material. Ett möjligt konstnärligt medium bör vara ett tillskott i sinnevärlden — en "utvikningsplats" som reflekterar över sin egen förmåga att uppfatta världen och samtidigt skapar en egen verklighet. En sådan teknik är fotomultigrafen som endast noterats i marginalerna av fotohistorien. I denna nöjesfältskuriosa möter såväl motiv som betraktare en uppluckrad bild av jaget.

Fotomultigrafi är en teknik ursprungligen ämnad för stillbildsfotografi, men i Verfüpfungseffekt används videomediet för att skapa en synkroniserad föreställning om solipsistisk intersubjektivitet. I den resulterande videomultigrafen skapas små tidsförskjutningar som tillämpas på ett eller flera av de speglade jagen. En ordning uppstår mellan speglingarna som får den perfekta synkroniseringen att splittras.

Fotomultigrafi har ett estetiskt drag av objektivitet; till utseendet påminner bilderna om vetenskapliga studier av människogestalten. Den mycket redovisande formen av en optisk illusion ger upphov till en typ av fascination som 1920-talets besökare av av nöjesfält gärna betalade för att ta del av: Att bli förevigad som en multipel, en femfaldig version av sig själv.

Fascination kan enligt semiotikern och författaren Roland Barthes tolkas som den högsta graden av likgiltighet. Allra mest intressant blir det när vi riktar denna mot oss själva.

Verfünfungseffekt - modellen (2022)

Modell

Det sägs att en magiker aldrig får avslöja sina trick, men alla regler har sina undantag. I en tid av idel digitala hägringar har illusionsverket Verfünfungseffekt visat sig vara desto mer effektivt när "tricket" förklaras. När konstnärerna öppet redovisar den optiska synvilla som placerar huvudpersonen på samma plats - men i olika tidsdimensioner - blir detta utförande en tredje gradens illusion. En där betraktaren går från att vilja tro på det som ögonen ser, men som förnuftet säger är fel - till att vilja tro på att det som är fel i själva verket är rätt.

Many Mes of Me (2020)

Videoinstallation

Many Mes of Me är en studie i den psykologiska effekt som uppstår vid det passiva betraktandet av en person som "går sin väg".

Studien har formen av ett performativt familjeporätt. Konstnärernas son Cesar, vid tiden för verkets tillkomst 21 år, står för själva utförandet. Han är undflyende till sin natur och har nyligen valt att gå sin (egen) väg genom att flytta till Kroatien, där han för jobbar svart som plattsättare.

I videon står Cesar i en oidentifierbar miljö där tillvarons grundläggande element - jord, himmel, hav - utgör bakgrunden till en upprepad personlighetsklyvning, där han successivt blir till en allt mindre bråkdel av sig själv. Roten ur ett tal är det tal som multiplicerat med sig själv ett antal gånger bildar det ursprungliga talet.

Many Mes of Me utgör slutpunkten på en serie verk. Under mer än 15 år har konstnärerna skildrat sina

barns uppväxt, från den tidiga barndomen i den flerkanaliga videoinstallationen Barn på glid (2005-06) genom det korta ögonblick av tyngdlöshet, naivitet, slarv och hopp som tonåren utgör i Ungar som lyfter (2010). Den röda tråden i alla dessa verk är dialektiken mellan förtrogenhet och individualitet - en hyllning till Rousseauanska övertygelser om att låta barn gå sin egen väg, som präglas av konstnärernas uppväxt på 70-talet.

Intermezzo I - II

Videoinstallation (i fönster mot gatan)

Under inspelningen av videoverket Verfünfungseffekt fick konstnärerna oväntat besök, vilket resulterade i en rad intermezzon. I fönstret mot gatan visas Intermezzo I och II.

Dubbelgångarna är en utställning av Geska och Robert Brečević/Performing Pictures.

Konstnärerna vill särskilt tacka:

MEDVERKANDE I UTSTÄLLNINGEN

Cesar Brečević som sig själv

Katja Brečević som Kaninfågeln

Simon Norrthon som Kortspelaren och den Andre

Daniel Oja som sig själv

BAS KONSTHALL OCH JÄRFÄLLA KOMMUN

Mats Ekberg, kultursekreterare/konsthallsansvarig

Marc Davin, assistent

UTSTÄLLNINGSPRODUKTION

Niklas Pohlman, utställningstekniker, Art Attack

Anna Kamara, Ateljé Kamara

Hangmen:

Henrik Draiby-Fredberg, projektledare

Oskar P Lidgren, arbetsledare

Joran Stamatakakos, tekniker

Stephen McKenzie, tekniker

Andy MacDavitt-Wallin, tekniker

Följ Performing Pictures på Facebook och Instagram: #performingpictures. Läs mer om konstnärerna och deras arbete och anmäl dig till nyhetsbrev på performingpictures.art - för specialinbjudningar till ateljébesök, vernissager, föreläsningar med mera.